

Služba vonkajšej rozvedky (SVR, Služba vnešnoj rozvedky), Vympel (Vega) :)

Koncom roku 1991 sa spolu so Sovietskym zväzom rozpadla aj jedna z najobávanejších tajných služieb - Výbor štátnej bezpečnosti (KGB/Komitet Gosudarstvennoj Bezopasnosti). Rusko však samozrejme neostalo dlho bez spravodajských služieb.

V októbri 1991 vznikla z bývalej Prvej hlavnej správy KGB (zahraničná rozvedka), Centrálna služba rozvedky (CSR/Centraľnaja Služba Razvedky). V decembri 1991 vystriedala CSR SVR. Jej riaditeľom sa stal Jevgenij Primakov, ktorého vymenoval Boris Jeľcin. SVR vznikla na základe prezidentovho nariadenia číslo 293 z 18. decembra 1991. Jej úlohou je zásobovať prezidenta a vládu spravodajskými informáciami, ktoré sú nevyhnutné pri rozhodovaní o politických, ekonomických, obranných, vedecko-technických a ekologických otázkach.

Keď vo februári 1996 nastúpil Primakov na post ministra zahraničných vecí, kde vystriedal Andreja Kozyreva, na miesto riaditeľa SVR bol vymenovaný Viačeslav Ivanovič Trubnikov. Trubnikov je absolventom Ústavu pre medzinárodné vzťahy v Moskve so špecializáciou na ázijské krajiny. Pôsobil ako dôstojník v KGB, po vzniku SVR bol od januára 1992 prvým námestníkom riaditeľa Primakova. Trubnikovov prvý námestník bol Alexej Ščerbakov a jeho poradcov viedol Vadim Kirpičenko.

Najrýchlejšie rozvíjajúcou sa aktivitou SVR je spolupráca so zahraničnými spravodajskými službami. SVR nadviazala kontakty s už viac ako tuctom spravodajských služieb. SVR spolupracuje hlavne na kontrole a nešírení zbraní hromadného ničenia, boji proti terorizmu a predaju drog, praní špinavých peňazí, predaja zbraní a pátraní po rukojemníkoch. K agentúram s ktorými SVR spolupracuje patria aj spravodajské služby krajín bývalého Sovietskeho zväzu, napríklad Azerbajdžanu a hlavne Bieloruska. V lete roku 1992 podpísali Rusko a Čína tajnú dohodu o spolupráci spravodajských služieb. Ide o opätovné nadviazanie spolupráce prerušenej roku 1959. Na spolupráci sa podieľajú z ruskej strany SVR a [GRU](#) a z čínskej strany spravodajská služba Ľudovej oslobodzovacej armády.

Štruktúra SVR

Veliteľstvo SVR sa nachádza v modernej budove uprostred lesa v Jaseve juhovýchodne od Moskvy. Ľudia z SVR pracujú na ambasádach, konzulátoch a obchodných zastúpeniach po celom svete. SVR sa skladá z:

- Odbor S - riadi a zodpovedá za „nelegálov“,
- Odbor T - vedecko-technická špionáž,
- Odbor K - snaží sa infiltrovať do zahraničných spravodajských a bezpečnostných služieb,
- Správa I - analyzuje spravodajské informácie zozbierané spravodajskými dôstojníkmi a agentami SVR, každodenne dodáva informácie Politbyru a predpovedá vývoj udalostí,
- Správa A - zodpovedá za plánovanie a uskutočňovanie aktívnych opatrení,
- Správa R - hodnotí operácie SVR v zahraničí.

Dôstojníci SVR pôsiaci v zahraničí používajú okrem diplomatickej imunity aj krytie novinárov alebo zahraničných spravodajcov. Mnoho dôstojníkov SVR to považuje za najlepšie krytie. Pod SVR patrí protiteroristická jednotka **Vympel**, založená roku 1981 za účelom sabotáží, infiltrácie a spravodajských operácií. Do roku 1987 dosiahla počet viac ako 500 ľudí. Od roku 1991 spadala pod velenie Úradu pre ochranu Ruskej Federácie (GUO). Od roku 1993 prešla opäť pod Ministerstvo vnútra. Potom čo Vympel opustilo viacero ľudí, premenovala sa na **Vega**, SVR ju neskôr opäť premenovala na Vympel.

Ruskí špióni neobmedzili svoju činnosť ani po páde železnej opony. Ich aktivita sa zvyšuje.